

Svalhult 1:7

Antikvarisk medverkan i samband med
restaurering av östra magasinet

*Adelövs socken i Tranås kommun,
Jönköpings län, Växjö stift*

Svalhult 1:7

Antikvarisk medverkan i samband med
restaurering av östra magasinet

*Adelövs socken i Tranås kommun
Jönköpings län*

Foto: Ia Manbo (där inget annat anges). Rapport: Margareta Olsson
Grafisk mall: Anna Stålhammar
Tryck: Arkitektkopia, Jönköping

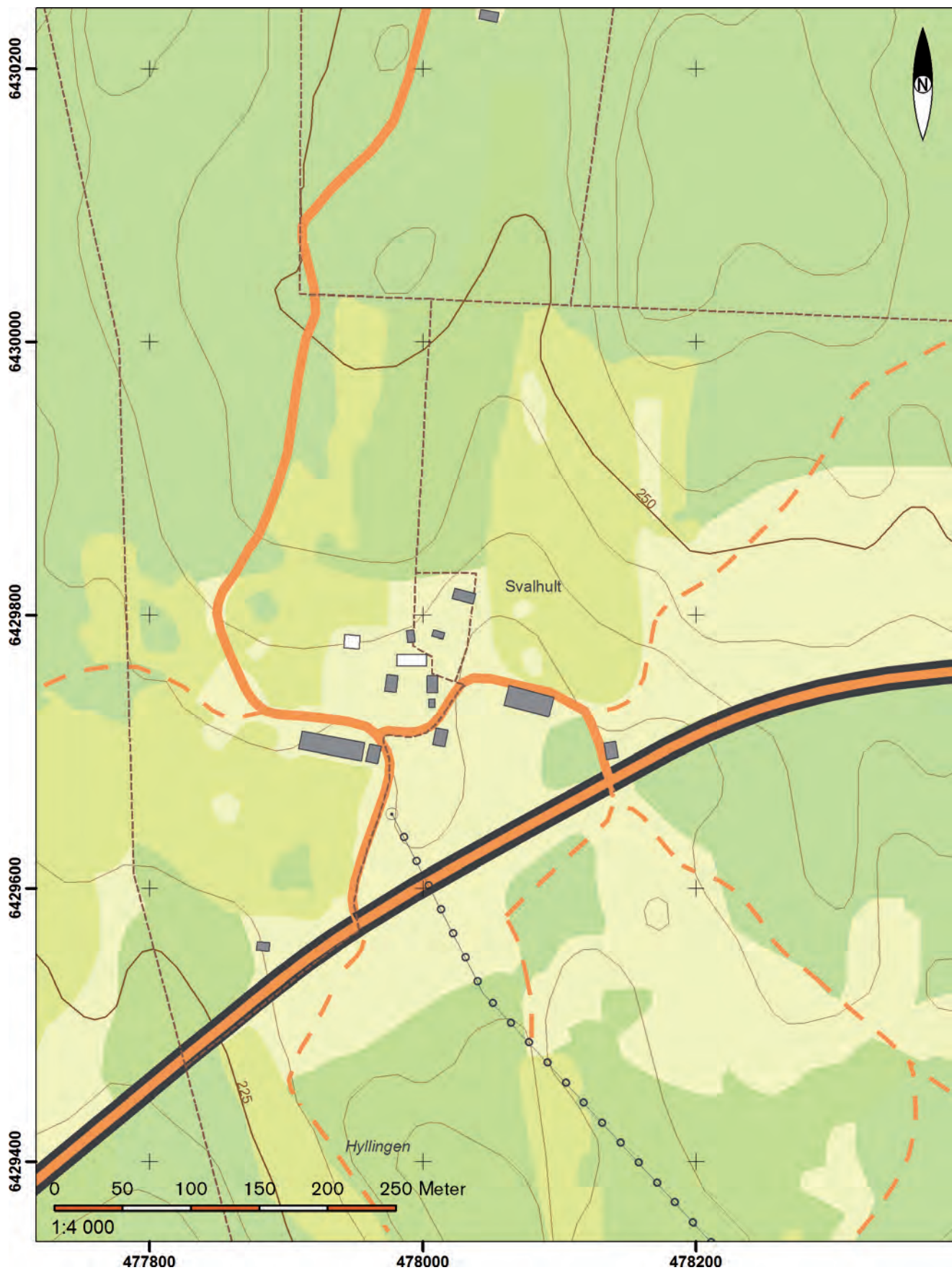
Jönköpings läns museum, Box 2133, 550 02 Jönköping
Tel: 036-30 18 00
E-post: info@jkpglm.se
www.jkpglm.se

Utdrag ur tryckta och ajourhållna ekonomiska kartor är återgivna enligt tillstånd:
© Lantmäteriet. Ärende nr MS2007/04833.

© JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM 2016

Innehåll

Inledning.....	5
Syfte	6
Historik.....	6
Beskrivning inför åtgärder.....	7
Vidtagna åtgärder	10
Administrativa uppgifter.....	16
Referenser.....	16
Bilder vid slutbesiktningen den 20 november 2008.....	17

Utdrag ur digitala fastighetskartan blad är 64E 2hN och 64E 3hS.

Ett takläckage som pågått under mycket lång tid hade orsakat kraftiga skador i byggnadens västra timmervägg och fasad. Foto: Ulrika Olsson 2005, JLM.

Inledning

Som ett första steg i en långsiktig satsning på en bevarandearikad upprutning av Svalhults gård, Svalhult 1:7, i Adelövs socken, tilldelade länsstyrelsen 2004 bidrag till en skyddstäckning av taket på sädesmagasinet 2004. Först 2008-2009 genomfördes restaureringen av magasinet, beläget som huvudbyggnadens östra flygel. Länsstyrelsen beviljade bidrag till restaureringen i två beslut, daterade 2007-09-18 och 2009-12-10. Huvuddelen av den omfattande restaureringen genomfördes av Svensk Byggtradition hösten 2008 och slutfördes med putsning av grunden och målning av utvändiga snickerier sensommaren 2009. Underentreprenör för skorstensbe-
slagen var Anders Plåt, Forserum medan Frank murare från Eksjö anlätts vid putsningen av grunden. För samtliga målningsarbeten har fastighetsägarna Thomas Forsberg och Eva Engström svarat.

På uppdrag av fastighetsägarna och enligt villkor i länsstyrelsens beslut har arbetena följts av antikvarisk medverkan genom Jönköpings läns museum. Under 2008-års etapp medverkade antikvarie Ia Manbo medan antikvarie Bo E Karlson följde 2009-års arbeten. Föreliggande rapport har sammanställts först år 2016 av antikvarie Margareta Olsson.

Magasinet vid Svalhults gård 1945. Den enkla träbryggan framför ingångarna fanns kvar vid denna tid. Boddörrarna hade nyligen försetts med ny panel. Foto: Waldén, JLM.

Syfte

Med skyddstäckningen av taket 2004 hade det mest akuta hotet mot byggandens fortbestånd undanröjts. Rötskadorna var dock så långtgående att bärigheten i både timmerstomme och tak påverkats, bland annat förekom brott på både kroppåsen och syllen åt väster. Djupgående rötskador förekom både i västra och östra timmervägen. Bytet av takåsar, takbottenpanel samt de omfattande timmerlagningarna syftade därmed både till att återställa bärigheten och stommens funktion som klimatskärm. Vid restaureringen av fasaden återgick man till det skede, uppskattningsvis vid 1800-talets senare hälft, då en kilsågad fasadpanel satts upp, dock med vissa undantag såsom de sentida boddörrarna åt väster. Eldstäderna och murstocken återställdes i ursprungligt och eldningsbart skick.

Historik

Gården Svalhults äldsta belägg går tillbaka till 1441 då den utgjorde ett klosterhemman under Alvastra kloster. Gården kom senare att ingå i den närbelägna. Näs herrgårds egendom, men friköptes sedermera någon gång under 1600-talet. Frälsehemmanet förblev ostyckat fram till laga skiftet 1849, men beboddes periodvis av två hushåll. Enligt uppgift från östra gårdens fastighetsägare Oscar Alfredsson 1941, uppfördes manbyggnaden 1812. Vid denna tidpunkt ägdes gården av bonden Anders Johansson. Bygget ska ha ägt rum

Mot öster finns en kallmurad stödmur, på vilken taklök ska ha odlats i äldre tid. Foto: Ulrika Olsson 2005, JLM.

strax efter en renovering av prästgården i Adelöv och släktskapet mellan dessa båda tvåvåninga bostadshus, med höga brutna tak, går inte att ta miste på. Gårdsbebyggelsens struktur inför laga skiftet 1849, med huvudbyggnad omgiven av flyglar i vilkas förlängning två ladugårdslängor låg, följer det sena 1700-talets franska herrgårdsideal. Det är högst troligt att gården som helhet nyanlades med denna klassicistiska planstruktur på 1810-talet. Förutom en strikt ordnad symmetri i planen brukade gårdsanläggningens ståndsmässighet förstärkas genom både terrasserings av marknivåer och höga murade sockelvåningar, vilka båda återfinns i Svalhult. Med ledning av detta resonemang samt av bevarade byggnadsdetaljer, kan man med stor säkerhet sluta sig till att magasinet, tillkom som mangårdens östra flygel, under 1810-talet. Flygeln har haft funktionen av visthusbod och drängstuga med matkällare och tvättstuga i källaren, samt sädesmagasin på övre våningen.

Till de få förändringar som byggnaden undergått genom åren kan följande urskiljas. Timmerstommen, under dagens fasadpanel, är väderbiten men inte rödfärgad, vilket bör tolkas som att den klätts med brädfodring sekundärt. Med tanke på gårdens annars påkostade utformning, bör det dock skett relativt snart efter byggtiden. En större renovering bör ha gjorts omkring 1930-40-talen, då fasadpanel bytts ut på alla sidor utom åt söder och boddörrarna klätts om med ny panel. Sädesbingarna i övre våningen har stolpar försedda med karvsnitt, vilket var typiskt under 1800-talets senare hälft.

Beskrivning inför åtgärder

Det stora magasinet utgör mangårdens östra flygel och har varit en kombinerad visthusbod, drängstuga och sädesmagasin. Det är typiskt för kategorin bodar, med separata boddörrar till varje enskilt förvaringsrum. Till sädesmagasinet i övre våningen finns lucköppningar i gavlarna. Däremot har de annars så karaktäristiska ventilgluggarna i väggarna täckts över när den nuvarande fasadpanelen sattes upp. Byggnaden ligger i suterräng med källare i full höjd åt öster. Magasinet är, för att tillhöra ett allmogehemman, ovanligt stort och den höga sockeln bidrar till dess reslighet. I en tid då gårdens hela sädesreserv förvarades här kom magasinens storlek och utformning att direkt avspegla gårdens ekonomiska bärighet.

Källaren innehåller en tunnvalvd matkällare i den norra delen och en bjälklagstäckt bryggstuga(tvättstuga) i den södra, båda med separata ingångar vid gavlarna. Källaren är uppmurad med skalmur i natursten, valv i tegel och lerbruk. Utvändigt är sockeln rappad med tunn puts av lerhaltigt subhydrauliskt kalkbruk. Bjälklaget till norra källaren är lokalt rötskadat.

Trots stödmuren har källarmuren kalvat ut åt öster, vilket orsakat sprickbildning och putsbortfall på södra sidan. Omkring bryggdörren har delar av murverket rämnat. Fläckvisa bompartier och putsbortfall finns på hela sockeln främst i anslutning till marken och under dropplisten. Foto: Ulrika Olsson 2005 JLM.

Omkring bryggdörren hade delar av murverket rämnat.

Skadorna är mycket omfattande i magasinets sydöstra del, med stora håligheter i takbottenpanel och timmervägg.

Den nedre våningen inrymmer visthusbod i den norra delen och drängstuga med förstuga i den södra. Visthusboden står i förbindelse med sädesmagasinet via en trappa längs norra ytterväggen. Timmerstommen, som bedöms vara uppförd i ett skede, består av liggtimmer, med hakknutar, såt och drag, dock utan någon tätning. Utknutarna har sekundärt kapats av, troligen i samband med panelens tillkomst.

Fasadpanelen har varierande ålder. Dörr- och fönsterfodren, vilka är hyvlade med karnis-profil, bedöms vara från tillkomsttiden på 1810-talet. På södra gaveln finns en panel, av kilsågade breda brädor, breda okantade locklister, spikad med klippspik som bör vara från 1800-talets senare hälft. Övriga fasader har en panel av cirkelsågade okantade, smala brädor med profilhyvlade locklister, sannolikt från 1930-40-talet. Hörnfodren är hyvlade och i likhet med övriga utvändiga snickerier målade med oljefärg i brutet vitt.

Fönstren till drängstugan och visthusboden är av sen 1700-talstyp med profilhyvlad karm, träspröjs och mindre munblåsta rutor. Dörren till bryggghuset har liggande profilhyvlad panel med karnis-profil och den är sannolikt i original från byggtiden. Övriga boddörrar har

Fasaden mot innergården 2005. Den kraftiga skadan i den norra delen, orsakad av takläckaget, omfattar såväl timmerväggen, fasadpanelen som visthusbodens fönster. Skadorna i syllan kan skönjas som en sättnings i anslutning till den vänstra boddörren. Träbryggan har helt försvunnit sedan 1990-talet. Under träbryggan verkar sockeln inte ha varit putsad. Taket har sedan ett år tillbaka en skyddtäckning av plåt. Foto: Ulrika Olsson, 2005 JLM.

På den södra gaveln kvarstår en äldre kilsågad locklistpanel medan övriga fasader har en panel av 1930-40-talstyp. Synliga skador finns i takfoten och på fasaden orsakade av takläckaget i anslutning till skorstenen. Takåsar och remstycken har profilhuggna ändar vid gavlarna. Vindskivorna är dubbla med ett nedre avrundat hörn. Skorstenen är murad av tegel i skorstensförband med profilerat krön. Foto: Ulrika Olsson 2005, JLM.

försetts med ny fasspontspanel utvändigt någon gång på 1930-40-talen. Den inre bräddörren i ingången till matkällaren saknas liksom dörren mellan förstuga och stuga i drängstugan.

Taket, med äldre taksvall av ramsågade brädor lagda i lock, bärs upp av fem åsar utöver långsidornas remstycken. Taktäckningen av handslaget lertegel, togs ned 2004 då taket erhöll en skyddstäckning av korrugerad plåt. Det långvariga takläckaget har orsakat omfattande rötskador i takbottenpanelen och några av åsarna. Av bilder från 1995 framgår attnocktegel då saknades, sannolikt varnocken utförd av uppdragna taktegel lagda i kalkbruk.

Skorstenen, till drängstugans murstock, är söndervittrad både vad gäller tegel och murbruk. Putsen på murstocken i övre våningen har frusit sönder till följd av takläckaget.

Boddörrarna i gårdsfasaden har klätts om med smal fasspantpanel, någon gång på 1930-40-talen. Foto: Ulrika Olsson 2005, JLM.

Drängstugans öppna spis har mindre skador, bland annat saknas krönet på ena murvingen och teglet i själva härden behöver sättas om. Foto: Ulrika Olsson 2005 JLM.

Brygghusets spiseln består av en öppen spis murad av natursten samt en bryggpanna murad av stortegel. Bryggpannan eldas via en öppning i spiseln högra murvinge. Bryggspiseln är fullständigt rämnad och av järnkaret kvarstår endast fragment. Foto: Ulrika Olsson 2005, JLM.

Vidtagna åtgärder

Timmerlagningar åt väster

Arbetena inleddes med att den skadade syllen åt väster åtgärdades. Sättningen i timmerstommen riktades upp samtidigt som stommen stämpades upp inför syllbytet. Fasadpanelen inklusive dörr- och fönster togs ned på båda långsidorna. Syllen var skarvad vid byggnadens mitt, med blixtskarv. Syllens norra del ersattes i sin helhet, med nytt 6 tums bilat furutimmer. Skarven förlades direkt söder om den högra boddörren och utfördes med dymlad rak bladskarv. Därefter ersattes allt väggstimmer i västra väggens nordligaste del, från syllen upp till och med remstycket. Stockar ersattes i varierande längder beroende på rötskadans omfattning, högs in i hörnknuten med avkapad hakknut och skarvades med dymlad bladskarv.

Lagning av mellan- och källarbjälklag

I bjälklaget över södra källaren byttes en bjälke ut. Bytet kunde ske underifrån efter det att brädgolvet spikar kapats. För att möjliggöra bytet fick golvet i skrubben bakom förstugan tillfälligt tas upp. Som avlastning för bjälken strax intill bryggghusspiseln sattes en permanent furustötta intill eldstaden.

Ommurning av källarmur och bryggghusspisel

Källarmuren återuppmurades omkring bryggghusdörren, vid det sydöstra hörnet och i de övre delarna bakom bryggghusspiseln. Murningen utfördes med befintlig natursten och lerbruk från täkt vid Horns tegelbruk, i närheten av Skövde. Invändigt i de båda källarna kompletterades utlakade fogar med lerbruk.

En av mellanbjälklagets bjälkar i anslutningen till östra ytterväggen lagades. Blandskaven drogs ihop med gängbult med fyrkantsbricka och mutter i smide.

Brygghusspiseln återuppbyggades med äldre begagnat stortegel.

Brygghusspiselns rämnade del återuppmurades. Först stämpades balken över spiselöppningen upp. Den högra murvingen och bryggpannas murverk av tegel revs efter dokumentation. De rivna delarna rekonstruerades och murades med lerbruk. Mycket av det befintliga teglet var sönderfruset och fick ersättas med begagnat stortegel. Bryggkar av pressad järnplåt, från 1920-talet, hämtades från svinhuset och murades in. Spiseln putsades med lerbruk.

Lagning av takåsar och ommurning av skorsten

Skyddstaket av plåt och underliggande tegelläkt revs. Den äldre takbottenpanelen demonterades varsamt. Kroppåsen ersattes i sin helhet med en ny, utan skarv, i byggnadens fulla längd. Även sidoåsen direkt öster om kroppåsen ersattes, men den skarvades i så att en bit av dess södra del, med profilhuggen ände i gaveln, kunde bevaras. De nya åsarna utfördes lika de befintliga av furustockar med skrädhuggna sidor.

Skorstenen revs ned till en höjd av ca 1/2 meter under takfallet. Den återuppmurades med identiskt utseende och profilerat tegelkrön. Vid murningen fick allt sönderfruset tegel ersättas med begagnat stortegel. Murningen utfördes med lerbruk varefter skorstenen utvändigt fogades med lufthärdande kalkbruk (Buttlekalk). Skadade partier av putsen på insidan av murstocken putsades om med lerbruk med slätskurad yta och målades med vit limfärg. Även murstockens insida putsades med lerbruk.

Återläggning av tegeltak och takbotten

Vägborden i takfoten var skadade både på den östra och västra sidan i anslutning till takläckagen. Båda vägborden ersattes med nya i furu.

Syllen åt väster fick bytas till två-tredjedelar av sin fulla längd. En sektion av timmerväggens norra del fick ersättas i sin helhet.

De rämnade delarna av södra källarmuren återuppmurades med natursten och lerbruk.

Skorsten och murstock efter ommurning. Hantverkare Johan Örfelth markerar hur stor del av murstocken som murats om.

Magasinet tak erhöjll åter en täckning av gammalt handslaget lertegel.

De delar av den befintliga takbottenpanelen som inte var rötskadad återlades. Resterande delar kompletterades med äldre takbottenpanel från det förfallna bostadshuset nordost om huvudbyggnaden. Panelen lades helt slät utan lockbrädor.

På undertaket lades oljehärdad masonite samt strö- och bärläkt. Eftersom det taktegel som legat på byggnaden förut hade använts till huvudbyggnadens tak, införskaffades ett äldre begagnat handslaget lertegel till magasinet.

Timmerlagningar åt öster

Rötskadan i den östra timmerväggens övre våning lagades i med nytt 6 tums furutimmer i det skadade partiet. Lagningarna skarvades med dymlad bladskarv. En mindre rötskada halvsulades strax under luckan på norra gaveln.

Nya dubbla vindskivor och stormlister av sågade furubrädor sattes upp, dock utan avrundade nedre hörn.

Timmerlagning i den östra väggen. Då panelen togs ned framkom den väderbitna och omålade timmerfasaden.

Lagning av dörrar, fönster och luckor

Befintliga dörrkarmar till källarnas samtliga dörrar riktades upp och erhöll nya trösklar av 5 x 6 tums sågad kärnek. Källardörren åt söder, vilken var i originalskick, lagades i med två panelbrädor i exakt samma utförande. Den norra källardörren återställdes med ursprunglig panelbeklädnad utvändigt samt försågs med handsmidda begagnade bandgångjärn, istället för de maskintillverkade samt med äldre nyckelskylt. Med ledning av märken i dörrkarmen gjordes dörren åter vänsterhängd. Till den inre dörröppningen i matkällarens sluss tillverkades en helt ny bräddörr av hyvlad kärnfuru, med naror och begagnade smidesgångjärn.

I luckorna i gavlarna, även dessa från byggtiden, ersattes sammanlagt 5 skadade panelbrädor. En ny lucka tillverkades till brygghusets ventilöppning i muren åt öster.

Samtliga fönsterbågar plockades ur och kittades om med linoljekitt och målades med vit linoljefärg. Bågarna återmonterades med äldre omvikt klippspik.

Mittposten till vishusbodens fönster fick ersättas. Den nya handhyvlades med den befintliga som förlaga

Nocken täcktes med nytt handslaget nocktegel från Horns tegelbruk.

Handhyvlade panelbrädor med samma profil togs fram till lagningen av den södra källardörren.

Enstaka av de reglerbara luckorna till ventilöppningar fanns kvar. Där de saknades tillverkades nya med de befintliga som förlaga. Hantverkare Johan Örfelth demonstrerar funktionen.

Återuppsättning och byte av fasadpanel

I samband med timmerlagningarna hade fasadpanelen tagits ned på långsidorna och i en sektion under fönstret på norra gaveln. I ett tidigt skede fattade man beslut om att rekonstruera ventilgluggarna i långsidornas fasader för att på så sätt förstärka magasinets typiska utseende. Den kvarstående kilsågade panelen på södra gaveln fick fungera som förlaga. Långsidornas fasader täcktes därför med en ny panel av breda kilsågade okantade furubrädor och breda sågade locklister som spikades med ny 3 och 4 tums klippspik (Mustads). Av de ursprungliga profilhyvlade dörr- och fönsterfodren var många skadade och fick ersättas med nya handhyvlade foder, spikade med befintlig smidd spik. Nya handhyvlade hörnfoder togs fram till långsidorna. Enstaka originalfoder bevarades. Nya vattbrädor sattes upp över och under samtliga dörrar, fönster och luckor. Panelen avslutades med en rak vattbräda i nederkant. Ventilgluggarna utformades med enkla vattbrädor i trä, över och under själva gluggen. Exakt hur dessa varit utformade var inte känt. Originalpanelen på södra gaveln bibehölls utan åtgärd. Likaså fick 1930-40-talspanelen sitta kvar som ett tidsdokument över denna renovering. Den bortplockade panelen under gavelluckan skadades vid nedtagningen och fick ersättas med ny panel i samma utförande.

Plåtarbeten

Byggnaden hade hittills saknat hängrännor. För att skydda gårdsfasaden försågs denna nu med hängränna i galvaniserad plåt, med raka utkast vid gavlarna. Rännan avsågs att målas med rödfärg inom 5-8 år.

Skorstenen försågs med över- och underbeslag av galvaniserad plåt. Över öppningen sattes ett svep av galvad plåt med syfte att skydda mot invändig urlakning av murstocken. Plåtbeslagen lämnades omålade i avvaktan på att plåtens lagringsskikt skulle brytas ned.

Målningsarbeten

All fasadpanel rödslammades med hemkockt rödfärg på Falu ljus pigment. Utvändiga snickerier målades med bruten vit linoljefärg. Dörrar och gavelluckor målades utvändigt i förutvarande rödbrun kulör med linoljefärg.

Invändiga arbeten

Jordgolvet i matkällaren var utsatt för markfukt. De övre lagren grävdes ur. Dräneringsslag lades utmed väggarna varefter en utfyllnad med makadam, omsvept av fiberduk, gjordes.

Den rötskadade sektionen av golvet i sädesmagasinets norra del lagades i med äldre återanvända golvplank.

Rötskador i sädesmagasinets golv lagades i lokalt med äldre golvplank.

Till dörröppningen mellan förstugan och stugan där dörr saknades rekonstruerades en ny bräddörr. Denna utfördes av hyvlad kärnfuru med naror och hängdes upp på äldre återanvända smidesgångjärn.

Det skadade krönet i drängstugans spisel murades om. Likaså murades hela nedre delen vid härden om med befintlig sten och lerbruk. Skador i putsen lagades med lerbruk med skurad yta. Efter att lagningarna hade sluthärdats ströks hela spiseln med vit limfärg.

Ny träbrygga åt väster

Träbryggan framför boddörrarna åt väster saknades sedan en tid tillbaka. Före restaurering fanns endast en meterhög stolpe av ek kvar av denna träbrygga. Med ledning av fotografiet från 1940-talet kunde träbryggan rekonstrueras på relativt goda grunder. Den kvarvarande stolpen återanvändes och nya tillverkades av ek med denna som förlaga. Även trappan som leder upp till avsatsen gjordes i sågad ek. Trappstegen laxades in i sidostyckena utan spik. Själva avsatsen gjordes i lärk.

Omputsning av sockelmur

Utvändigt på sockeln knackades all lös puts och större bompartier ned. Murverket lagades i med lerbruk där så behövdes. Frilagda partier putsades i med hydrauliskt kalkbruk (lufthärdande kalkbruk blandat med Jura-kalk). Därefter lades en ny ytputs över hela sockeln av hydrauliskt kalkbruk med spritsten i motsvarande gradäng. Spritputsen slogs på i ett tunt påslag för att likna befintlig putsyta.

Ursprungliga skarvningar i timmerstommen på baksidan. Syllar hade skarvats med sk blixtskarv medan väggstommen möts med stomskarv fixerad med fjäder. Nederst syns spår efter en igensatt f d lucköppning. Mellanväggen i vishusboden har sekundärt tagits ned vid okänd tidpunkt.

Detalj av källarvåningens puts före restaurering. Putsen som bedömdes ha hög ålder var en spritputs av naturligt hydrauliskt kalkbruk, i ett tunt påslag.

Sockeln efter omputsning. Foto: Margareta Olsson 2016.

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr:	434-12831-2007
Länsstyrelsens dnr, sockelputs, målning:	434-11425-2009
Jönköpings läns museums dnr:	312/2007
Byggherre:	Eva Engström och Thomas Forsberg
Entreprenör:	Svensk Byggtradition, Vireda
Underentreprenör plåt:	Anders plåt, Forserum
Underentreprenör putsning:	Frank murare, Eksjö
Antikvarisk medverkan 2008:	Ia Manbo, JLM
Antikvarisk medverkan 2009:	Bo E Karlson, JLM
Rapportansvarig:	Margareta Olsson, JLM
Län:	Jönköpings län
Kommun:	Tranås kommun
Socken:	Adelöv socken
Fastighetsbeteckning:	Svalhult 1:7

Dokumentationsmaterialet förvaras i Jönköpings läns museums arkiv.

Referenser

Tryckta källor och litteratur

- Agertz, Jan. *Om ortnamn i Jönköpings län. Småländska kulturbilder 2008.*
- Lönnerholm, Erik. 1967. *Linderås och Adelöv -två socknar i Holaveden.* Tranås.
- Olsson, Ulrika. *Antikvarisk förstudie, Svalhult 1:7. Jönköpings läns museum Byggnadsvårdsrapport 2006:2.*
- Svenska gods och gårdar, del XXV Småland Jönköpings län.* Uddevalla 1941.

Arkiv

- Jönköpings läns museum. Dagarkivet. Fotodokumentation med beskrivning av bebyggelse i Norra Wedbo härad från 1945, Tidningsklipp. Byggnadsinventering 1995.
- Historiska kartor. Lantmäteriet.se.

Bilder vid slutbesiktningen den 20 november 2008

Magasinets fasader återställdes på långsidorna med kilsågad panel med ventilgluggar, vilket innebar en återgång till en förindustriell byggtadition och för byggnadskategorin typiskt utseende. Den kilsågade panelen på södra gavel från 1800-talets senare hälft fick stå som förlaga för den panelen. En taktäckning med handslaget lertegel, som byggnaden sannolikt alltid haft, återlades. Träbryggan på framsidan, som skattat åt förgängelsen, rekonstruerades med ledning av äldre bilder. Skorstenen fick muras om och erhöåll nya plåtbeslag för att garantera tätheten. Tyvärr fick underbeslaget en sentida utformning.

Luckan i den södra gavel med lagningar i panel och foderomfattning. Isolatorerna till gårdens äldre elledning bevarades.

Originalfodren kring drängstugans fönster kunde bevaras medan de flesta av fodren på framsidan fick ersättas.

Den ursprungliga bräddörren till matkällaren åt norr kläddes om med panel och försågs med smidda bandgångjärn i ursprunglig tappning.

Åt norr bevarades fasadpanelen från 1930-40-talen som en del i byggnadens historia.

Den äldre karaktären invändigt i magasinet kunde upprätthållas bland annat genom att befintlig takbottenpanel kompletterades med äldre brädor från ett annat hus på gården.

I matkällaren rekonstruerades den inre bräddörren i slusen. Nya trösklar i ek lades in vid källarnas samtliga dörrar.

Dörren mellan förstuga och stuga saknades och fick därför rekonstrueras.

Fastighetsägare Thomas Forsberg eldar i drängstugans öppna spis. Med mur- och putsarbetena på spisar, skorsten och murstock kunde magasinets båda eldstäder åter sättas i bruk.

Den högra murvingen till bryggstugans öppna spis återuppmurades. Spiseln putsades med lerbruk.

Själva bryggghusspiseln fick muras om från grunden med begagnat stortegel. Här syns den nya luckan till ventilöppningen i muren.

Svalhults gård uppmärksammades tidigt med sin påkostade mangårdsbebyggelse från 1800-talet som genom åren undgått mer genomgripande förändringar. Trots ett kraftigt förfall påbörjades en mödosam bevarandeariktad restaurering i början av 2000-talet då de nuvarande ägarna tillträdde. Restaureringen av gårdens visthusbod och sädesmagasin, tillika östra flygeln, genomfördes 2008-2009 med stöd av byggnadsvårdsbidrag. De kraftiga skadorna efter ett långvarigt takläckage föranledde både byte av takåsar, delar av taksvallen och omfattande timmerlagningar. Magasinet återställdes med karaktäristiska ventilgluggar och kilsågad panel i sen 1800-talstappning. Även invändigt slog man vakt om den äldre karktären och interiörens autentiska skick. Dräng- och bryggstugans båda spisar med tillhörande murstock återställdes i eldningsbart skick.